Einduitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening 2022-0162B
(mr. J. van der Groen, voorzitter, mr. A.P. Luitingh,
prof. mr. dr. T.H.M. van Wechem, leden en mr. S. Brugts, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 20 september 2021
Ingediend door	: De consument
Tegen	: de Volksbank N.V., gevestigd te Utrecht, verder te noemen de bank
Datum uitspraak	: 17 mei 2022
Aard uitspraak	: Bindend advies
Uitkomst	: Vordering (gedeeltelijk) toegewezen
Bijlage	: Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Registratie persoonsgegevens. In verband met betrokkenheid van de consument bij fraude met haar betaalrekening heeft de bank de persoonsgegevens van de consument voor de duur van acht jaren opgenomen in het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister (EVR). Daarnaast heeft de bank de bancaire relatie tussen partijen beëindigd. De consument vordert primair verwijdering van haar persoonsgegevens uit deze externe registers en subsidiair verkorting van de duur van de registraties. Daarnaast vordert de consument herstel van de bancaire relatie tussen partijen en schadevergoeding. De commissie is van oordeel dat voor opname van de persoonsgegevens van de consument in het Incidentenregister en het EVR voldoende grond aanwezig is. De bank mag deze registraties handhaven. Een verkorting van de duur van deze registraties naar zes jaren is naar het oordeel van de commissie proportioneel. Dat moet de bank aanpassen. De bank hoeft de bancaire relatie tussen partijen niet te herstellen en geen schadevergoeding aan de consument te betalen.

1. De procedure

1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat hierbij om: 1) de tussenuitspraak van de commissie van 1 maart 2022 met nummer 2022-0162A, 2) het proces-verbaal van 23 december 2021, inhoudende de aangifte door de consument van oplichting en fraude en 3) de e-mail van 20 april 2022 van de advocaat van de consument, inhoudende de wijziging van de keuze van de consument voor een niet-bindend advies van de commissie in een bindend advies.

1.2 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. De uitspraak is daardoor bindend. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Voor een omschrijving van het geschil tussen partijen en de beoordeling daarvan verwijst de commissie naar haar tussenuitspraak van 1 maart 2022 met het nummer 2022-0162A (hierna: de tussenuitspraak).

3. De verdere beoordeling

De tussenuitspraak

3.1 In de tussenuitspraak heeft de commissie de consument in de gelegenheid gesteld om binnen een week nadat een afschrift van de tussenuitspraak aan partijen was verstuurd het proces-verbaal van aangifte bij de politie van 23 december 2021 aan de commissie te doen toekomen. Op 2 maart 2022 heeft de consument dit proces-verbaal in het geding gebracht. Nu de commissie hiervan kennis heeft genomen, komt de commissie toe aan de verdere beoordeling van het geschil tussen partijen.

Wat is het juridisch kader voor registratie van persoonsgegevens in het EVR en het Incidentenregister?

3.2 De commissie stelt voorop dat de registratie van persoonsgegevens in – met name – het EVR en het Incidentenregister voor de consument verstrekkende consequenties kan hebben. Alle deelnemende financiële instellingen kunnen immers door raadpleging van het EVR vaststellen dat er sprake is van opname in het Incidentenregister van (een) andere deelnemer(s). Het gevolg daarvan kan zijn dat niet alleen de bank maar ook de andere deelnemende financiële instellingen hun (financiële) diensten aan de consument zullen weigeren of deze slechts zullen aanbieden tegen hogere tarieven. Tegen deze achtergrond is de commissie van oordeel dat hoge eisen moeten worden gesteld aan de grond(en) van de bank voor opname van de persoonsgegevens van de consument in de genoemde registers.[1]

3.3 Ten tijde van de registraties van de persoonsgegevens van de consument (7 mei 2021) waren het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen 2021 (hierna: PIFI), de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: UAVG) van kracht. De opname van persoonsgegevens in het EVR en het Incidentenregister is slechts gerechtvaardigd, indien de registraties in overeenstemming zijn met het PIFI, de AVG en de UAVG.

[1] Zie Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 26 januari 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:494, en Geschillencommissie Kifid nrs. 2017-717 en 2018-377.

3.4 Artikel 5.2.1 aanhef en onder a en b van het PIFI bepaalt onder welke voorwaarden persoonsgegevens mogen worden opgenomen in het EVR. Het moet gaan om gedragingen van de betrokkene die een bedreiging vormden, vormen of kunnen vormen voor de (financiële) belangen van een financiële instelling, alsmede voor de continuïteit en integriteit van de financiële sector. De *strafrechtelijke* aard van de te verwerken persoonsgegevens brengt mee dat deze gegevens in voldoende mate moeten vaststaan. Het moet gaan om zodanig concrete feiten en omstandigheden dat zij een als strafbaar feit te kwalificeren bewezenverklaring in de zin van artikel 350 van het Wetboek van Strafvordering kunnen dragen. Een strafrechtelijke veroordeling is niet vereist, maar anderzijds is de enkele verdenking van betrokkenheid bij een strafbaar feit in de zin van een vermoeden van schuld, zoals dat kan blijken uit een aangifte, niet voldoende. Als maatstaf heeft te gelden of de vastgestelde gedragingen een 'zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld' opleveren, in die zin dat de te verwerken strafrechtelijke persoonsgegevens in voldoende mate moeten vaststaan.[2]

Mocht de bank de persoonsgegevens van de consument registreren in het EVR?

3.5 Tussen partijen is niet in geschil dat de overboekingen afkomstig waren van fraude. Ter discussie staat daarentegen of de door de bank gestelde feiten een 'zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld' van de consument aan die fraude opleveren in die zin dat in voldoende mate vaststaat dat de consument hierbij betrokken was. Het is aan de bank om dit te bewijzen.

3.6 De bank heeft zich op het standpunt gesteld dat zij de persoonsgegevens van de consument op goede gronden in het Incidentenregister en het EVR heeft geregistreerd. Volgens de bank is er voldaan aan een 'zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld' nu de fraude en de betrokkenheid van de consument bij deze fraude in voldoende mate vaststaan. De bank heeft betoogd dat de consument drie tegenstrijdige verklaringen heeft afgelegd over hetgeen onder 2.2 tot en met 2.10 van de tussenuitspraak is weergegeven. Dat sterkt de bank in de overtuiging dat de consument verwijtbaar heeft gehandeld. Ook heeft de consument volgens de bank geen bewijs geleverd van haar stelling dat zij zelf slachtoffer is. Volgens de bank mag van iemand die onder druk is gezet dan wel gedwongen is diens betaalpas af te staan, verwacht worden dat deze hiervan melding doet bij diens bank en aangifte doet bij de politie. Van het eerste is volgens de bank geen sprake en van een aangifte is de bank niet op de hoogte.

---

[2] Zie Hoge Raad 29 mei 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH4720, en Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 7 november 2014, ECLI:NL:GHARL:2014:8710.

De gedragingen die ten grondslag liggen aan de registraties zijn volgens de bank (strafrechtelijk) te kwalificeren als (medeplichtigheid aan) oplichting als bedoeld in artikel 326 van het Wetboek van Strafrecht (hierna: Sr), identiteitsfraude als bedoeld in artikel 213b Sr, gewoontewitwassen als bedoeld in artikel 420 ter Sr en eenvoudig (schuld)witwassen als bedoeld in artikel 420bis lid 1 en artikel 420 quater lid 1 Sr.

3.7 Tegenover het standpunt van de bank heeft de consument de stellingen ingenomen – kort samengevat – dat zij zélf slachtoffer is geworden van de gestelde fraude en dat de betaalrekening is gebruikt door iemand anders. Volgens de consument is zij zwaar onder druk gezet en heeft zij zelf geen frauduleuze handelingen uitgevoerd. Zie hetgeen is weergegeven onder 2.15 en 2.16 van de tussenuitspraak. Ter zitting heeft de consument verklaard dat zij ongeveer een jaar voordat de overboekingen op de betaal-rekening plaatsvonden, een jongen met de naam [voornaam] (hierna: de vriend) heeft leren kennen, die zij leuk vond. Volgens de consument woonde de vriend in de buurt van Den Haag. Verder heeft de consument ter zitting verklaard dat zij de achternaam van de vriend niet kende, maar dat hun relatie meer romantisch dan vriendschappelijk van aard was en dat zij elkaar twee á drie keer per week belden. Ongeveer een jaar na hun kennismaking heeft de vriend de consument verteld dat hij problemen had met het laten uitbetalen van zijn *Bitcoin-wallet*. Om de vriend te helpen heeft de consument toen aangeboden dat hij haar betaalrekening bij bunq B.V. (hierna: bunq) zou kunnen gebruiken. Verder heeft de consument tijdens de zitting verklaard dat de vriend heeft ingelogd op haar mobiele telefoon waar zij bij was. De advocaat van de consument heeft ter zitting verklaard dat er geen sprake is geweest van enige vorm van fraude. Volgens de advocaat past de wijze waarop de consument en de vriend met elkaar omgingen in het huidige digitale tijdperk. De advocaat heeft ter zitting toegelicht dat de vriend de consument via *Snapchat* heeft gevraagd om haar te helpen en dat de consument toen de betaalrekening heeft aangeboden. Opdat de vriend geen last zou hebben van het geld van de consument, heeft zij de betaalrekening eerst leeggemaakt. Dan zou de vriend een lege betaalrekening kunnen gebruiken. Volgens de advocaat heeft de consument, omdat zij de vriend leuk vond, de betaalrekening aan hem ter beschikking gesteld zodat hij zijn *Bitcoin-wallet* zou kunnen laten uitbetalen, niet om fraude te plegen. Verder heeft de advocaat ter zitting toegelicht dat de consument heeft meegekeken naar wat er met de betaalrekening gebeurde en dat de consument meermalen aan de vriend heeft gevraagd of het klopte en dat hij haar toen telkens heeft gerustgesteld.

3.8 De commissie is alles overziend van oordeel dat de bank ten tijde van de registraties de conclusie heeft mogen trekken dat de consument als ‘geldezel’ heeft gefungeerd en dat zij in de fraude heeft geparticipeerd, althans de fraude mogelijk heeft gemaakt.

Voor de commissie is in voldoende mate komen vast te staan dat de consument betrokken is bij de fraude. Voor dit oordeel is het volgende redengevend. Niet in geschil is dat de overboekingen afkomstig zijn van fraude. Dat de consument haar bankgegevens aan de vriend ter beschikking heeft gesteld staat evenmin ter discussie en is daarmee een vaststaand feit. Enkele dagen voordat de overboekingen plaatsvonden is er een nieuwe mobiele telefoon aan de betaalrekening gekoppeld en is er € 335,- vanaf de betaalrekening overgeboekt naar een betaalrekening die de consument aanhoudt bij ING Bank N.V. Daarna was het saldo op de betaalrekening nihil. Kort voordat de overboekingen plaatsvonden is de opnamelimiet voor geldautomaten op de betaalrekening naar € 5.000,- verhoogd, terwijl het saldo op de betaalrekening toen nihil was. Na de overboekingen is er een bedrag van € 3.010,- in drie transacties opgenomen. Daarbij is de pincode telkens in één keer juist ingetoetst. Daarna was het saldo op de betaalrekening weer vrijwel nihil. Pas nadat de bank de betaalpas had geblokkeerd, heeft de consument contact met de bank opgenomen en met de bank gesproken over deze blokkade. De hiervoor genoemde feiten en omstandigheden passen allemaal bij het handelen van iemand die als 'geldezel' fungeert.[3]

3.9 Hetgeen de consument hiertegen heeft ingebracht, maakt het voorgaande oordeel niet anders. De stelling van de consument dat de vriend haar onder druk heeft gezet, heeft zij naar het oordeel van de commissie niet aannemelijk gemaakt. Het proces-verbaal van aangifte van 23 december 2021, dat de advocaat na de hoorzitting in het geding heeft gebracht, vormt geen enkel begin van onderbouwing van deze stelling. Zo staat in het proces-verbaal het volgende: *"Ik gaf aan dat ik een rekening had bij de Bunq bank had die ik weinig gebruikte. Ik gaf daarbij meteen aan dat als het alleen om Bitcoins uitbetalen ging, dat ik dat prima vond."* In het proces-verbaal staat ook: *"Niet veel later vroeg* [voornaam vriend] *mij of ik een andere bankpas had die hij kon gebruiken voor de andere helft van de Bitcoin uitbetaling. Ik gaf aan dat ik een ING rekening had maar dat ik daar geen bankpas en ook geen pincode van heb. Later vertelde ik* [voornaam vriend] *dat ik mijn SNS bankpas had gevonden en dat hij die kon komen ophalen."* Beide passages wijzen er naar het oordeel van de commissie op dat de consument de betaalrekening en haar betaalrekening bij bunq op vrijwillige basis aan de vriend ter beschikking heeft gesteld. Dat de vriend haar onder druk heeft gezet kan naar het oordeel van de commissie niet uit het proces-verbaal van aangifte worden afgeleid.

3.10 De stelling van de consument dat zij de betaalrekening aan de vriend ter beschikking heeft gesteld, niet om zodoende fraude te plegen, maar omdat zij de vriend heeft willen helpen om zijn *Bitcoin-wallet* te kunnen laten uitbetalen, kan haar evenmin baten.

---

[3] Zie ook Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 9 november 2017, ECLI:NL:GHARL:2017:10752, en Rechtbank Midden-Nederland 27 september 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:4490.

De consument heeft zich niet bekommerd om de herkomst van de gelden en heeft de betaalrekening ter beschikking gesteld aan iemand van wie zij de achternaam niet kende en van wie zij niet precies wist waar hij woonde. Naar het oordeel van de commissie had de consument (redelijkerwijs) moeten vermoeden dat de overboekingen uit misdrijf afkomstig waren en kan haar handelen als '(schuld)witwassen' als bedoeld in artikel 420quater Sr worden aangemerkt. Gelet op het voorgaande is naar het oordeel van de commissie in voldoende mate komen vast te staan dat de gedragingen van de consument voldeden aan de hiervoor onder 3.4 genoemde maatstaf dat de te verwerken strafrechtelijke persoonsgegevens in voldoende mate moeten vaststaan.

Was de registratie in het EVR proportioneel?

3.11 Volgens artikel 5.2.1 aanhef en onder c van het PIFI moet ook het 'proportionaliteits-beginsel' in acht worden genomen. Het proportionaliteitsbeginsel houdt in dat het belang van de financiële sector bij registratie moet worden afgewogen tegen de nadelige gevolgen van de registratie voor de consument. Ook mag de duur van de registratie, die in casu acht jaren is, niet disproportioneel zijn.[4] De betrokkene die verwijdering van een registratie of verkorting van de duur van een registratie wenst, zal moeten aanvoeren op grond waarvan hij disproportioneel wordt geraakt in zijn belangen en waarom zijn belang prevaleert boven dat van de bank.

3.12 In dat verband heeft de consument aangevoerd dat zij acht jaren lang beknot wordt door de registraties en dat de bank haar ook een waarschuwing had kunnen geven. Volgens de consument heeft zij er belang bij dat zij zonder belemmeringen aan het financiële verkeer kan deelnemen. Verder is zij nooit eerder betrokken geweest bij vergelijkbare kwesties en is kans op herhaling niet aanwezig. Zie hetgeen is weer-gegeven onder 2.16 van de tussenuitspraak. De consument heeft verder toegelicht dat zij door de situatie met de vriend last van paniek- en angstaanvallen kreeg, dat zij daarmee naar haar huisarts is gegaan en een doorverwijzing naar een psycholoog heeft gekregen. Ter zitting heeft zij verklaard dat zij haar studie *Business IT & Management* aan de Hogeschool van Amsterdam na twee weken zal hebben afgerond en dat *Capgemini* haar een baan heeft aangeboden. De advocaat van de consument heeft tijdens de zitting aangevoerd dat de consument al behoorlijk gedupeerd is, zowel financieel als persoonlijk, en dat zij een betalingsregeling heeft getroffen met het slachtoffer van de fraude. Vanwege de omstandigheden waaronder de gedragingen hebben plaatsgevonden, heeft de advocaat verzocht de duur van de registraties aanzienlijk te matigen.

[4] Zie Geschillencommissie Kifid nr. 2016-302 onder 4.9.

3.13 Daartegenover heeft de bank het standpunt ingenomen dat de registraties zowel op zichzelf als qua duur proportioneel zijn. Volgens de bank heeft de consument de fraude op de betaalrekening gefaciliteerd en heeft zij wisselende en tegenstrijdige verklaringen afgelegd over hetgeen is gebeurd. De bank heeft toegelicht dat de consument volgens artikel 2 van de Algemene Bankvoorwaarden (hierna: ABV) ook een zorgplicht jegens de bank heeft en dat zij verplicht is een sluitend verhaal te vertellen. Verder kan elke particulier in Nederland volgens de bank aan het betalingsverkeer deelnemen door middel van een basisbankrekening op grond van het *Convenant inzake een Pakket Primaire Betaaldiensten*. Van een volledige uitsluiting van de consument om haar bankzaken te regelen is volgens de bank dan ook geen sprake. Onder verwijzing naar het PIFI heeft de bank toegelicht dat de maximale registratieduur van acht jaren gerechtvaardigd is. Volgens de bank zijn uit het onderzoek dat zij heeft verricht geen feiten naar voren gekomen die als verzachtende omstandigheden zijn te kwalificeren en duiden de niet met elkaar strokende verklaringen van de consument op het risico dat zij vormt voor de bank en de financiële sector als geheel.

3.14 De commissie is van oordeel dat bij afweging van de wederzijdse belangen van partijen het belang van de bank dient te prevaleren. De bank mocht de gegevens daarom opnemen in het EVR. In de argumenten die de consument heeft aangedragen ziet de commissie geen aanleiding de registratieduur te verkorten. Zo heeft de consument de mogelijkheid om onder het *Convenant inzake een Pakket Primaire Betaaldiensten ('Convenant Basisbankrekening')* een basisbankrekening te openen. De andere argumenten die de consument ter onderbouwing van haar vordering heeft aangevoerd, zijn niet dan wel onvoldoende onderbouwd om te kunnen leiden tot een verkorting van de registratieduur. Als de consument in dit verband nadere gegevens verschaft, zou dit voor de bank tot een nieuwe en meer volledige belangenafweging aanleiding kunnen geven. Mocht de consument tegen concrete problemen aanlopen, dan kan zij de bank vragen een nieuwe belangenafweging te maken.[5]

3.15 Wel ziet de commissie gelet op de mate van verwijtbaarheid van het handelen van de consument aanleiding om de duur van de registratie te verkorten. Hiervoor heeft de commissie vastgesteld dat het handelen van de consument moet worden aangemerkt als 'schuldwitwassen' als bedoeld in artikel 420quater Sr. De commissie kwalificeert dat als minder laakbaar dan een (in strafrechtelijke zin) opzetdelict.[6] Gelet hierop acht de commissie een registratieduur van zes jaren proportioneel.

[5] Zie ook Hoge Raad 9 september 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ8097, onder 3.3.
[6] Zie ook Geschillencommissie Kifid nrs. 2021-0636 en 2022-0335.

Mocht de bank de persoonsgegevens van de consument registreren in het Incidentenregister?

3.16 Gelet op het bovenstaande dient ook de registratie van de persoonsgegevens van de consument in het Incidentenregister te worden gehandhaafd. Het EVR is gekoppeld aan het Incidentenregister.[7] Dit brengt mee dat zolang registratie in het EVR terecht en proportioneel is, de gegevens ook in het Incidentenregister blijven staan. De commissie ziet geen aanleiding voor een langere duur van de registratie in het Incidentenregister dan in het EVR. Dat betekent dat ook de registratie in het Incidentenregister na zes jaren moet worden verwijderd.

Is de bank verplicht om de bancaire relatie met de consument te herstellen?

3.17 Vervolgens komt de commissie toe aan de beoordeling van de vraag of de bank verplicht is om de bancaire relatie met de consument te herstellen. De bank is op grond van artikel 35 ABV[8] bevoegd de contractuele relatie met de consument op te zeggen. Dit neemt niet weg dat de omstandigheden van het geval kunnen meebrengen dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is dat de overeengekomen bevoegdheid tot opzegging wordt uitgeoefend.[9] In de onderhavige omstandigheden heeft de bank de bancaire relatie schriftelijk opgezegd en haar beweegredenen hiervoor toegelicht. Het is de commissie duidelijk geworden dat tussen partijen geen vertrouwensband meer bestaat. Gelet op hetgeen de commissie hiervoor heeft vastgesteld over de frauduleuze gedragingen van de consument, is dat geen onaanvaardbaar standpunt. De bank is daarom niet gehouden tot herstel van de bancaire relatie, zoals door de consument gevorderd.

Is de bank verplicht om een schadevergoeding aan de consument te betalen?

3.18 De consument heeft nog aangevoerd dat zij schade heeft geleden als gevolg van de registraties. Deze schade heeft de consument op € 3.011,- becijferd. Nu de commissie hiervoor heeft vastgesteld dat de registraties terecht en proportioneel zijn, is er voor schadevergoeding door de bank geen aanleiding.

Wat is de conclusie?

3.19 De conclusie is dat de bank niet gehouden is de persoonsgegevens van de consument uit het Incidentenregister en het EVR te verwijderen. De bank moet wel de duur van deze registraties verkorten naar zes jaren. De bank hoeft de bancaire relatie met de consument niet te herstellen en geen schadevergoeding aan de consument te betalen.

---

[7] Artikel 5.1.1 van het PIFI.
[8] Zie de bijlage bij deze uitspraak.
[9] Zie artikel 6:248 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek, opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

4. De beslissing

De commissie:

– beslist dat de bank binnen vier weken na de dag waarop een afschrift van deze beslissing aan partijen is verstuurd, de duur van de registraties van de persoonsgegevens van de consument in het Incidentenregister en het EVR in die zin aanpast dat deze zes jaren na aanvang van de registraties vervallen;

– wijst het meer of anders gevorderde af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Kifid als wordt voldaan aan de vereisten van regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot zes weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen 2021 (PIFI)

2 Begripsbepalingen

In dit Protocol wordt verstaan onder:

(…)

Incident: een gebeurtenis die als gevolg heeft, zou kunnen hebben of heeft gehad dat de belangen, integriteit of veiligheid van de cliënten of medewerkers van een Financiële Instelling, de Financiële Instelling zelf of de financiële sector als geheel in het geding zijn of kunnen zijn, zoals het falsificeren van nota's, identiteitsfraude, skimming, verduistering in dienstbetrekking, phishing en opzettelijke misleiding;

3.1 Incidentenregister en Extern Verwijzingsregister

Artikel 3.1.1 PIFI

Iedere Deelnemer heeft een Incidentenregister. In het Incidentenregister worden door de betreffende Deelnemer gegevens van (rechts)personen vastgelegd ten behoeve van het in artikel 4.1.1 Protocol genoemde doel, naar aanleiding van of betrekking hebbend op een Incident.

4.1 Doel Incidentenregister

Artikel 4.1.1 PIFI

Met het oog op het kunnen deelnemen aan het Waarschuwingssysteem is iedere Deelnemer gehouden de volgende doelstelling voor het vastleggen van gegevens in het Incidentenregister te hanteren:
'Het geheel aan Verwerkingen ten aanzien van het Incidentenregister heeft tot doel het ondersteunen van activiteiten gericht op het waarborgen van de veiligheid en de integriteit van de financiële sector, daaronder mede begrepen (het geheel van) activiteiten die gericht zijn:

- op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van gedragingen die kunnen leiden tot benadeling van de branche waar de Financiële Instelling deel van uitmaakt, van de economische eenheid (groep) waartoe de Financiële Instelling behoort, van de Financiële Instelling zelf, alsmede van haar cliënten en medewerkers;

- op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van oneigenlijk gebruik van producten, diensten en voorzieningen en/of (pogingen) tot strafbare of laakbare gedragingen en/of overtreding van (wettelijke) voorschriften, gericht tegen de branche waar de Financiële Instelling deel van uitmaakt, de economische eenheid (groep) waartoe de Financiële Instelling behoort, de Financiële Instelling zelf, alsmede haar cliënten en medewerkers;
- op het gebruik van en de deelname aan waarschuwingssystemen.'

5.1 Functie van het Extern Verwijzingsregister

Artikel 5.1.1 PIFI

Volledige en ongecontroleerde toegang tot het Incidentenregister van een Deelnemer door de overige Deelnemers is niet wenselijk. Daarom is er voor gekozen aan het Incidentenregister een Extern Verwijzingsregister te koppelen. In het Extern Verwijzingsregister zijn uitsluitend Verwijzingsgegevens opgenomen. Het Extern Verwijzingsregister is raadpleegbaar door de (Organisaties van de) Deelnemers. Nadat door een Deelnemer wordt vastgesteld dat een (rechts)persoon is opgenomen in het Extern Verwijzingsregister, zijn volgens het bepaalde in artikel 4.2 Protocol gegevens uit het Incidentenregister voor Veiligheidszaken van de Deelnemer beschikbaar. Op deze wijze worden gegevens uit het Incidentenregister op een zorgvuldige en gecontroleerde wijze beschikbaar voor de (Organisaties van de) Deelnemers.

5.2 Vastlegging van gegevens in het Extern Verwijzingsregister

Artikel 5.2.1 PIFI

De Deelnemer dient de Verwijzingsgegevens van (rechts)personen die aan de hierna onder a en b vermelde criteria voldoen en onder toepassing van het onder c genoemde proportionaliteitsbeginsel op te nemen in het Extern Verwijzingsregister.

a. De gedraging(en) van de (rechts)persoon vormden, vormen of kunnen een bedreiging vormen voor (I) de (financiële) belangen van cliënten en/of medewerkers van een Financiële Instelling, alsmede de (Organisatie van de) Financiële Instelling(en) zelf of (II) de continuïteit en/of de integriteit van de financiële sector.
b. In voldoende mate staat vast dat de betreffende (rechts)persoon betrokken is bij de onder a bedoelde gedraging(en). Deze vaststelling betekent dat van strafbare feiten in principe aangifte of klachte wordt gedaan bij een opsporingsambtenaar.
c. Het proportionaliteitsbeginsel wordt in acht genomen.

KiFiD
HET FINANCIËLE KLACHTENINSTITUUT

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Artikel 6 AVG

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:
   a) de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;
   b) de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen;
   c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;
   d) de verwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon te beschermen;
   e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;
   f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

   De eerste alinea, punt f), geldt niet voor de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitoefening van hun taken.
2. (…)
3. (…)
4. (…)

Artikel 10 AVG

Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen mogen op grond van artikel 6, lid 1, alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.

KiFiD
HET FINANCIËLE KLACHTENINSTITUUT

Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG)

Artikel 33 UAVG

1. Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard mogen worden verwerkt, indien:
   a) de verwerking geschiedt door organen die krachtens de wet zijn belast met de toepassing van het strafrecht, dan wel door verwerkingsverantwoordelijken die deze hebben verkregen krachtens de Wet politiegegevens of de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens;
   b) de verwerking geschiedt door en ten behoeve van publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden van verwerkingsverantwoordelijken of groepen van verwerkingsverantwoordelijken, indien: 1°. de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van de taak van deze verwerkingsverantwoordelijken of groepen van verwerkingsverantwoordelijken; en 2°. bij de uitvoering is voorzien in zodanige waarborgen dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene niet onevenredig wordt geschaad; of
   c) de verwerking noodzakelijk is in aanvulling op de verwerking van gegevens over gezondheid, bedoeld in artikel 30, derde lid, aanhef en onderdeel a, met het oog op een goede behandeling of verzorging van de betrokkene.
2. Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard mogen worden verwerkt door de verwerkingsverantwoordelijke die deze gegevens ten eigen behoeve verwerkt:
   a) ter beoordeling van een verzoek van betrokkene om een beslissing over hem te nemen of aan hem een prestatie te leveren; of
   b) ter bescherming van zijn belangen, voor zover het gaat om strafbare feiten die zijn of op grond van feiten en omstandigheden naar verwachting zullen worden gepleegd jegens hem of jegens personen die in zijn dienst zijn.
3. Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard over personeel in dienst van de verwerkingsverantwoordelijke mogen uitsluitend worden verwerkt, indien dit geschiedt overeenkomstig regels die zijn vastgesteld in overeenstemming met de procedure bedoeld in de Wet op de ondernemingsraden.
4. Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard mogen ten behoeve van derden worden verwerkt:
   a) door verwerkingsverantwoordelijken die optreden krachtens een vergunning op grond van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus;
   b) indien deze derde een rechtspersoon is die in dezelfde groep is verbonden als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek; of
   c) indien de Autoriteit persoonsgegevens met inachtneming van het vijfde lid een vergunning voor de verwerking heeft verleend.

5. Een vergunning als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c, kan slechts worden verleend, indien de verwerking noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend belang van derden en bij de uitvoering is voorzien in zodanige waarborgen dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene niet onevenredig wordt geschaad. Aan de vergunning kunnen voorschriften worden verbonden.

Wetboek van Strafrecht (Sr)

Artikel 420bis Sr

1. Als schuldig aan witwassen wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie:
   a. hij die van een voorwerp de werkelijke aard, de herkomst, de vindplaats, de vervreemding of de verplaatsing verbergt of verhult, dan wel verbergt of verhult wie de rechthebbende op een voorwerp is of het voorhanden heeft, terwijl hij weet dat het voorwerp – onmiddellijk of middellijk – afkomstig is uit enig misdrijf;
   b. hij die een voorwerp verwerft, voorhanden heeft, overdraagt of omzet of van een voorwerp gebruik maakt, terwijl hij weet dat het voorwerp – onmiddellijk of middellijk – afkomstig is uit enig misdrijf.
2. Onder voorwerpen worden verstaan alle zaken en alle vermogensrechten.

Artikel 420ter Sr

1. Hij die van het plegen van witwassen een gewoonte maakt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie.
2. Met dezelfde straf wordt gestraft hij die zich schuldig maakt aan witwassen in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf.

Artikel 420quater Sr

1. Als schuldig aan schuldwitwassen wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vijfde categorie:
   a. hij die van een voorwerp de werkelijke aard, de herkomst, de vindplaats, de vervreemding of de verplaatsing verbergt of verhult, dan wel verbergt of verhult wie de rechthebbende op een voorwerp is of het voorhanden heeft, terwijl hij redelijkerwijs moet vermoeden dat het voorwerp – onmiddellijk of middellijk – afkomstig is uit enig misdrijf;
   b. hij die een voorwerp verwerft, voorhanden heeft, overdraagt of omzet of van een voorwerp gebruik maakt, terwijl hij redelijkerwijs moet vermoeden dat het voorwerp – onmiddellijk of middellijk – afkomstig is uit enig misdrijf.
2. Onder voorwerpen worden verstaan alle zaken en alle vermogensrechten.

Wetboek van Strafvordering (Sv)

Artikel 350 Sv

Indien het onderzoek in artikel 348 bedoeld, niet leidt tot toepassing van artikel 349, eerste lid, beraadslaagt de rechtbank op den grondslag der telastlegging en naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting over de vraag of bewezen is dat het feit door den verdachte is begaan, en, zoo ja, welk strafbaar feit het bewezen verklaarde volgens de wet oplevert; indien wordt aangenomen dat het feit bewezen en strafbaar is, dan beraadslaagt de rechtbank over de strafbaarheid van den verdachte en over de oplegging van straf of maatregel, bij de wet bepaald.

Burgerlijk Wetboek (BW)

Artikel 6:248 BW

1. (…)
2. Een tussen partijen als gevolg van de overeenkomst geldende regel is niet van toepassing, voor zover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.

Algemene Bankvoorwaarden (ABV)

Artikel 35 ABV

1. U kunt de relatie tussen u en ons opzeggen. Wij kunnen dit ook. Het is daarvoor niet nodig dat u in verzuim bent met de nakoming van een verplichting. Wij houden ons bij opzegging aan onze zorgplicht als genoemd in artikel 2 lid 1 ABV. Als u ons vraagt waarom wij de relatie opzeggen, dan laten wij u dat weten.
2. Opzegging betekent dat de relatie en alle lopende overeenkomsten worden beëindigd. Gedeeltelijke opzegging kan ook. In dat geval kunnen er bijvoorbeeld bepaalde overeenkomsten blijven bestaan.